

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

9. februar 2017

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 190 (Alm. del) af 13. januar 2017 stillet efter ønske fra Pelle Dragsted (EL)

Spørgsmål

I gennemgangen af Finansministeriets regnemetoder redegøres der for, at når øget arbejdsudbud som følge af f.eks. økonomiske reformer omsætter sig i øget beskæftigelse, skyldes det, at det øgede arbejdsudbud vil afdæmpe lønstigningerne hvilket vil forbedre lønkonkurrenceevnen overfor udlandet, hvilket vil løfte beskæftigelsen. Denne forbedring af lønkonkurrenceevnen må i så fald forudsætte, at de lande vi eksporterer til, ikke i samme periode øger deres arbejdsudbud tilsvarende eller mere. Kan ministeren bekræfte, at hvis de lande vi eksporterer til har øget deres arbejdsudbud mere end Danmark eller tilsvarende, så vil lønkonkurrenceevnen ikke forbedres og dermed vil de reformgevinster i form af øget beskæftigelse og dermed øgede statslige indtægter udeblive, og det økonomiske råderum blive tilsvarende mindre?

Svar

Økonomien vil kunne tilpasse sig et øget arbejdsudbud (fx fra arbejdsmarkedsreformer eller fra flere personer i den erhvervsaktive alder) gennem en række kanaler, der eksempelvis er redegjort for i *Finansredegørelsen 2014*, kap. 5.

Blandt andet vil øget arbejdsudbud og beskæftigelse også øge privatforbrug og investeringer og dermed den indenlandske efterspørgsel. Den forbedring af den strukturelle offentlige saldo, som øget arbejdsudbud giver anledning til, vil kunne omsættes til lavere skat eller højere offentlige serviceudgifter, som ligeledes understøtter den indenlandske efterspørgsel. For så vidt angår Danmarks samhandelspartnere, sættes pengepolitikken generelt med henblik på en stabil inflationstakt. I tilfælde af øget arbejdsudbud vil dette tilsige mere lempelig politik end ellers, hvilket ligeledes understøtter, at beskæftigelsen stiger svarende til det øgede udbud. Der er derfor ikke tale om, at efterspørgselsstigningen i de forskellige lande alene skal komme fra øget konkurrenceevne og nettoeksport.

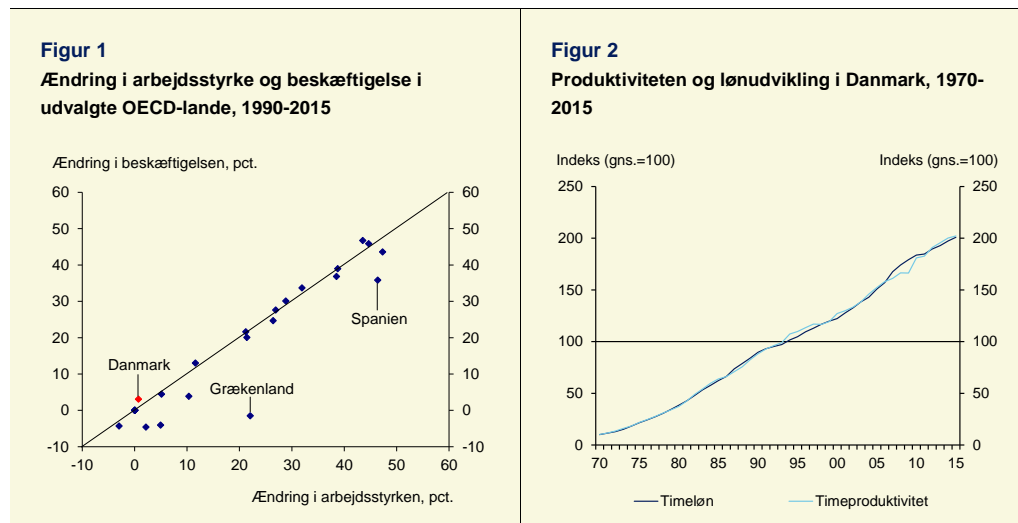
En del af tilpasningen til et stigende arbejdsudbud i Danmark (hvor renten sættes i overensstemmelse med fastkurspolitikken) vil imidlertid kunne ske ved en afdæmpet lønstigningstakt i en periode, som forbedrer konkurrenceevnen og dermed eksporten og beskæftigelsen. Som udgangspunkt vil der her være tale om en midlertidig effekt på lønstigningstakten og konkurrenceevnen. På sigt vil det høje-

re arbejdsudbud øge kapitalapparatet og genoprette produktivetsniveauet, og som udgangspunkt vil lønniveauet på længere sigt være upåvirket af det stigende arbejdsudbud. Der er her taget udgangspunkt i antagelserne i *Svar på Finansudvalget spørgsmål nr. 5 (Alm. del) af 3. oktober 2012 stillet efter ønske fra Frank Aaen (EL)*. Over tid følger lønudviklingen produktivetsudviklingen i økonomien.

I forhold til spørgsmålet er der således som udgangspunkt tale om en midlertidig konkurrenceevneforbedring som følge af et stigende arbejdsudbud. Også i andre landes økonomier vil lønudviklingen på sigt følge produktivetsudviklingen. Der kan derfor ikke svares bekræftende på den sidste del af spørgsmålet. Aktivitetsniveauet i dansk økonomi vil ikke varigt være påvirket af ændringer i arbejdsudbudet hos vores samhandelspartnere.

Der er et meget solidt empirisk grundlag for, at et øget arbejdsudbud øger beskæftigelsen tilsvarende på sigt. Det gør sig både gældende i et historisk og internationalt perspektiv, jf. også *Finansredegørelsen 2014*, kap. 5. For eksempel er der en tæt sammenhæng mellem ændring i arbejdsstyrke og beskæftigelse i langt de fleste OECD-lande i perioden 1990-2015, jf. figur 1. Spanien og Grækenland afviger fra denne sammenhæng i den viste periode, hvilket skal ses i lyset af faldende beskæftigelse i forbindelse med finanskrisen og den efterfølgende statsgældskrise.

Der er ligeledes et solidt empirisk grundlag for, at lønudviklingen følger produktivetsudviklingen på sigt. Siden 1970 har der således været en meget tæt sammenhæng med udviklingen i produktiviteten og lønnen i Danmark, jf. figur 2.

Anm.: I figur 1 er timelønnen beregnet som lønsum pr. præsteret arbejdstime, og timeproduktiviteten er beregnet som BVT i løbende priser pr. præsteret time. Indekset er lavet i forhold til gennemsnittet i hele perioden.

Kilde: Danmarks Statistisk, OECD og egne beregninger.

Med venlig hilsen

Kristian Jensen
Finansminister